

KUULUTUS

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes) on kaivoslain (621/2011) perusteella 4.7.2023 hyväksynyt seuraavan malminetsintälupaa koskevan hakemuksen:

Hakija: Rusamo Oy
Alueen nimi: Kalliovaara
Lupatunnus: ML2020:0056
Alueen sijainti ja koko: Taivalkoski, 853,29 ha

Päätökseen saa kaivoslain (621/2011) 162 §:n nojalla hakea muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen. Valitus on tehtävä kirjallisesti 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Päätöksen tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä päätöksen julkaisemisesta. Päätöksen liitteenä olevasta valitusosoituksesta ilmenee, miten muutosta haettaessa on menettävä.

Päätös on nähtävillä Tukesin kotisivulla osoitteessa: <https://tukes.fi/malminetsintaluvat-ja-valtaukset>

Tieto päätöksen antamisesta on julkaistu sijaintikunnan verkkosivuilla.

Lisätietoja kaivosasiat@tukes.fi tai Antti Mikkola puh. 029 505 2184

Kuulutettu 4.7.2023

Pidetään nähtävänä 10.8.2023 asti.

LIITTEET

Liite 1: Lupakartta malminetsintäalueesta

Rusamo Oy
Pallopojankatu 2 A 5
96500 Rovaniemi

MALMINETSINTÄLUPAPÄÄTÖS

Malminetsintälupahakemus

Hakija: Rusamo Oy
3331823-4
Suomi

Yhteystiedot: Pallopojankatu 2 A 5
96500 Rovaniemi

Lisätietoja antaa:
Markku Iljina
markku.iljina@geoconsulting.fi
0400 281488

Alueen nimi: Kalliovaara
Alueen sijainti: Taivalkoski

Hakemus on tullut vireille 24.11.2020. Kaivosviranomaisen on tehnyt hakemustarkastuksen 25.11.2020 sekä 13.1.2023 ja todennut hakemuksen täyttävän kaivoslain 34 §:n vaatimukset. Hakemukselle on annettu lupatunnus ML2020:0056 ja kaivoslain 34 §:n mukainen etuoikeuspäivämäärä 24.11.2020.

Hakemuksen tarkoitus: Malminetsintä kaivoslain (621/2011) pykälien 5, 9 ja 32 tarkoittamalla tavalla

PÄÄTÖS

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes) **myöntää** kaivoslain (621/2011) nojalla Rusamo Oy:lle malminetsintäluvan nimeltä "Kalliovaara" lupatunnuksella ML2020:0056.

Perustelut: Hakija on osoittanut, että kaivoslaissa (621/2011) säädetyt edellytykset täyttyvät eikä luvan myöntämiselle ole kaivoslaissa säädettyä estettä. Tässä malminetsintälupapäätöksessä annetut tarpeelliset tarkentavat lupamääräykset yleisten ja yksityisten etujen turvaamiseksi perustuvat kaivoslain (621/2011) 51 §.

Malminetsintäluvan nojalla luvanhaltijalla on oikeus omalla ja toisen maalla tässä luvassa mainitulla alueella (malminetsintäalueella) tutkia geologisten muodostumien rakenteita ja koostumusta sekä tehdä muita kaivostoimintaa valmistelevia tutkimuksia ja muuta malminetsintää esiintymän paikallistamiseksi sekä sen laadun, laajuuden ja hyödyntämiskelpoisuuden selvittämiseksi sen mukaan kuin tässä malminetsintäluvassa tarkemmin määrätään. Malminetsintälupa ei oikeuta esiintymän hyödyntämiseen.

Päätöksen voimassaolo

Malminetsintälupa on **voimassa tällä päätöksellä enintään neljä (4) vuotta** päätöksen lainvoimaiseksi tulosta.

Perustelut: Luvan voimassaoloaika on lain sallima enimmäisaika malminetsintäluvalle. Malminetsintäluvan voimassaoloa voidaan jatkaa enintään kolme vuotta kerrallaan siten, että lupa on voimassa yhteensä enintään viisitoista vuotta. Mikäli luvanhaltija haluaa pienentää voimassa olevaa malminetsintälupaa sen voimassaoloaikana tai luopua siitä kokonaan, tulee luvanhaltijan toimittaa kaivosviranomaiselle ilmoitus joko osittaisesta tai koko malminetsintäalueen raukeamisesta (Kaivoslaki 621/2011, 60 §, 61 §, 66 §, 67 §).

Päätöksen täytäntöönpano

Kaivoslain (621/2011) 168.1 §:n mukaisesti malminetsintälupaan perustuvat toimenpiteet saa aloittaa, kun siihen oikeuttava lupapäätös on saanut lainvoiman ja lupapäätöksessä määrätyt velvoitteet on suoritettu. Jos toimenpiteen suorittaminen edellyttää muualla lainsäädännössä vaadittua lupaa, saa toimenpiteen kuitenkin aloittaa vasta, kun toimenpiteeseen tarvittava muun lainsäädännön mukainen lupapäätös on saanut lainvoiman tai toiminnan aloittamiseen on saatu oikeus asiassa toimivaltaiselta viranomaiselta. Päätöksen lainvoimaisuus tulee tarkistaa luvassa mainitulta hallinto-oikeudelta valitusajan päättymisen jälkeen.

Luvan haltijan tulee huolehtia, että malminetsintätöitä suorittava henkilöstö ja urakoitsijat ovat perehtyneet tässä luvassa annettuihin määräyksiin.

Malminetsintäalueen tiedot

Pinta-ala: 853,29 ha
Alueen nimi: Kalliovaara
Sijainti: Taivalkoski

Alueen tarkempi sijainti ja rajat ilmenevät tähän päätökseen liitetystä lupakartasta (Liite 1). Lupa-alueesta on rajattu pois tiedossa olevat esteet. Malminetsintää ei saa suorittaa tällä luvalla, eikä jokamiehenoikeudella 150 metriä lähempänä asumiseen tai työntekoon tarkoitettua rakennusta, yksityistä pihapiiriä tai erityiseen tarkoitukseen otetuilla alueilla. Jokamiehenoikeuksiin kuuluvalla liikkumisella ei myöskään saa aiheuttaa haittaa tai häiriötä muille ihmisille tai luonnolle.

Alueesta tarkemmin

Malminetsintälupa-alueella ei sijaitse suojelualueita, suojeluohjelma-alueita tai valtakunnallisesti merkittäviä tai suojeltuja maisema-alueita. Alueella on voimassa Pohjois-Pohjanmaan maakuntakaava ja alue sijaitsee itäosaltaan osaksi Mustavaaran kaivoksen osayleiskaavan alueella.

Otaksuma mineraaleista

Alueen geologiseen malmipotentialiin sekä hakijan suorittamiin tutkimuksiin ja tuloksiin perustuen hakija otaksuu alueella olevan seuraavia kaivosmineraaleja: nikkeli (Ni), kupari (Cu), koboltti (Co), palladium (Pd), platina (Pt), rodium (Rh) ja kulta (Au).

Yleisten ja yksityisten etujen turvaamiseksi tarpeelliset lupamääräykset (velvoitteet ja rajoitukset)

1. Määräys malminetsintätutkimusten sallituista ajankohdista ja menetelmistä, sekä malminetsintään liittyvistä laitteista ja rakennelmista

Tämän malminetsintäluvan nojalla on sallittua suorittaa seuraavia malminetsintätoimenpiteitä ja soveltaa seuraavia malminetsintämenetelmiä:

1. Geofysikaaliset ja geokemialliset tai vaikutuksiltaan niihin verrattavat tutkimusmenetelmät
2. Koneellisesti tehtävät maaperä- ja kallioperänäytteenotto (moreeni-, ura- ja pistenäytteet, kairaus)
3. Tutkimuskaivannot ja tutkimusojat

Perustelut: Hakija on esittänyt hakemuksessaan nämä menetelmät ja kaivosviranomaisen arvioi ne tarpeelliseksi ottaen huomioon kohteella tehdyt aikaisemmat tutkimukset. Jotta mahdolliselle jatkoluvalle edellytetty vaade tehokkaasta malminetsinnästä toteutuu, tässä lupamääräyksessä tarkoitettujen toimenpiteiden tulee olla pääosin suoritettuina.

2. Määräys tutkimustöitä ja -tuloksia koskevasta selvitysvelvollisuudesta

Malminetsintäluvan haltijan on vuosittain toimitettava kaivosviranomaiselle selvitys suoritetuista tutkimustöistä ja niiden tuloksista. Tutkimustöitä ja -tuloksia koskevaan vuosittaiseen selvitykseen on sisällytettävä: käytetyt tutkimus- ja työmenetelmät, yhteenveto tehdyistä tutkimuksista ja pääasialliset tulokset. Ohje löytyy Tukesin internet-sivuilta. Kunkin kalenterivuoden tutkimustöistä ja -tuloksista on raportoitava seuraavan vuoden kesäkuun loppuun mennessä, ellei toisin ohjeisteta.

Perustelut: Määräyksen perusteena on kaivoslaki (621/2011) 14 § ja VNa kaivostoiminnasta (391/2012) 4 §.

3. Määräys jälkitoimenpiteiden ajankohdasta ja ilmoittamisesta kaivosviranomaiselle

Kun malminetsintälupa on rauennut osittain, kokonaan tai peruutettu, malminetsintäluvan haltijan on raukeavilta alueilta;

1) välittömästi saatettava malminetsintäalue yleisen turvallisuuden vaatimaan kuntoon, poistettava väliaikaiset rakennelmat ja laitteet, huolehdittava alueen kunnostamisesta ja siistimisestä sekä saatettava alue mahdollisimman luonnonmukaiseen tilaan. Malminetsintäluvan haltijan on tehtävä kirjallinen ilmoitus kaivosviranomaiselle, malminetsintäalueeseen kuuluvien kiinteistöjen omistajille ja muille oikeudenhaltijoille, kun toimenpiteet on saatettu loppuun. Ilmoituksen tulee sisältää tiedot jälkitoimenpiteiden päättymispäivästä sekä kuvaus toteutetuista jälkitoimenpiteistä.

2) kuuden kuukauden kuluessa luovutettava kaivosviranomaiselle tutkimustyöselostus, tutkimukseen liittyvä tietoaineisto ja kirjallinen esitys edustavasta otoksesta kairasydämiä. Kaivosviranomaisen ohjeistaa hakijoita tarkemmin raportoinnin muodosta. Ohje löytyy Tukesin internet-sivuilta.

Perustelut: Määräyksen perusteena on kaivoslaki (621/2011), 15 § ja VNa kaivostoiminnasta (391/2012), 5 §.

4. Määräys kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelmasta ja sen noudattamisesta

Malminetsinnästä tässä luvassa sallituilla menetelmillä (lupamääräys 1, menetelmät 1–3) ei synny kaivannaisjätettä. Malminetsintäluvan haltija on silti aina velvollinen huolehtimaan maa- ja kiviainesjätteen synnyn ehkäisemisestä, sen haitallisuuden vähentämisestä sekä jätteen hyödyntämisestä tai käsittelemisestä.

Perustelut: Määräyksen perusteena on kaivoslaki (621/2011) 13 § ja VNa kaivostoiminnasta (391/2012) 3 §.

5. Määräys ilmoitusvelvollisuudesta koskien malminetsintäalueen maastotöitä ja rakennelmia

Malminetsintäluvan haltijan on hyvissä ajoin etukäteen ilmoitettava kirjallisesti malminetsintäalueeseen kuuluvien **kiinteistöjen omistajille** (sekä näihin rinnastettaville, Kaivoslaki 5.2 §), Taivalkosken paliskunnalle, ja muille oikeudenhaltijoille kaikista maastotöistä, jotka voivat aiheuttaa vahinkoa tai haittaa, sekä väliaikaisista rakennelmista.

Malminetsintäluvan haltijan on ilmoitettava maastotöistä toimialallaan yleistä etua valvoville viranomaisille:

- Tukesille,
- toimivaltaisen Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksen ympäristövastuualueelle,
- Metsähallitukselle
- Mikäli lupa-alueelta löydetään tutkimusten yhteydessä muinaismuistolaissa tarkoitettuja kohteita, tulee luvanhaltijan toimia siten kuin muinaismuistolaissa todetaan ja ilmoittaa löydöksistä viipymättä alueelliselle Pohjois-Pohjanmaan museolle.

Perustelut: Määräyksen perusteena on kaivoslaki (621/2011) 12 § ja VNa kaivostoiminnasta (391/2012) 2 §.

6. Määräys malminetsintäalueen koon pienentämisen aikataulusta

Kaivosviranomainen ei näe tässä vaiheessa tarvetta malminetsintäalueen pienentämiselle. Tutkimuksia voidaan pitää perusteltuna koko ML2020:0056 alueella. Jos luvan haltija haluaa pienentää voimassa olevaa malminetsintälupaa tai luopua siitä kokonaan, tulee luvan haltijan tehdä ilmoitus joko osittaisesta tai koko malminetsintäalueen raukeamisesta.

Perustelut: Määräyksen perusteena on kaivoslaki (621/2011) 11 §, 51, 67 §). Otettaessa huomioon alueen koko, tutkimussuunnitelma ja sen perustelut, sekä seikka, että kyseessä on vaiheittain etenevä tutkimustoiminta, voidaan tutkimuksia pitää perusteltuna koko alueelle.

7. Määräys vakuuden asettamisesta

Tässä malminetsintäluvassa **ML2020:0056** määrätään lupakohtainen **3000 euron** suuruinen vakuus. Vakuus asetetaan pankkitalletuksena Turvallisuus- ja kemikaalivirastolle kaivoslain (621/2011) 15 §:ssä tarkoitettujen jälkitoimenpiteiden sekä 103 §:ssä tarkoitettun vahingon ja haitan korvaamista, sekä muiden kaivoslakiin perustuvien velvoitteiden täyttämistä varten. Tässä malminetsintäluvassa määrätty vakuus on asetettava viimeistään 30 päivänä siitä, kun malminetsintälupa on tullut lainvoimaiseksi, luvanhaltijan malminetsinnästä mahdollisesti aiheutuvaa vahinkoa, haittaa tai muuta kaivoslaissa mainittua velvoitetta varten pankkiin avatulle vakuustalletustilille. Kaivoslain 73 §:ssä tarkoitettu luvan siirto ei vapauta vakuutta.

Perustelut: Määräyksen perusteena on kaivoslaki (621/2011) 107, 109, 110 ja 111 §. Vakuus asetetaan kaivosviranomaisen arvion perusteella, joka perustuu malminetsintäalueilla suoritettun valvontatyön kautta saatuihin havaintoihin. Valvontahavaintojen perusteella tyypillisimpien malminetsintäalueilla sattuvan vahingon suuruusluokka on linjassa tässä luvassa määrätyn vakuuden kanssa. Kaivosviranomaisen on arvioinut toiminnan laatua ja laajuutta (lupamääräys 1), toiminta-alueen erityispiirteitä, sekä luvassa säädettyjä velvoitteita lupamääräykset huomioiden ja päätyttyä määrättyyn vakuuteen. Luvassa sallitut geofysikaaliset- ja geokemialliset tutkimusmenetelmät tai maaperä- ja kallioperänäytteenotto tai tutkimusajat eivät aiheuta merkittävää vahinkoa ympäristölle tai luonnolle, kun tutkimustyö suoritetaan lupamääräyksiä noudattaen. Malminetsinnästä johtuvia tyypillisiä maanomistajalle aiheutuvia vahinkoja ovat lähinnä yksittäiset puustovahingot. Luvassa on kielletty luonnonsuojelulain nojalla rauhoitettujen lajien vahingoittaminen tai vaarantaminen. Mikäli alueella on sellaisia, niitä varten on annettu tarkat rajoitukset. Lähtökohtaisesti luvanhaltijan urakoitsijoilla on erillinen vastuuvakuutus tutkimustoimissa aiheutuneita ennakoimattomia vahinkoja varten. Kaivosviranomaisen harmitsee luvan siirron tai muuttamisen yhteydessä, onko vakuuden suuruutta tarkistettava.

8. Määräykset malminetsintää ja malminetsintäalueen käyttöä koskevista seikoista sen varmistamiseksi, ettei toiminnasta aiheudu kaivoslaissa (621/2011) kiellettyä seurausta

Malminetsintä sekä malminetsintäalueella liikkuminen ja muu alueen käyttö on rajoitettava tutkimustyön kannalta välttämättömiin toimenpiteisiin. Toimenpiteet on suoritettava siten, että niistä ei aiheudu kohtuudella vältettävissä olevaa yleisen tai yksityisen edun loukkausta eikä merkittäviä muutoksia luonnonolosuhteissa. Luonnonolosuhteilla tarkoitetaan alueen pohja- ja pintavesioloja, lämpö- ja kosteusoloja sekä kasvien kasvupaikkatekijöitä.

Tämän päätöksen liitteessä 1 tarkoitettulla malminetsintäalueella ja 30 metrin etäisyydellä sen rajasta toiminnan kannalta välttämättömään liikkumiseen ei tarvita erillistä maastoliikennelupaa. Tutkimustyön kannalta välttämättömiin kairaustoimenpiteisiin saa käyttää alueen vettä, mutta jos kairauksessa käytettävän veden määrä ylittää 100m³/vrk, on toimittava siten kuin vesilain (587/2011) 2. luvun 15 §:ssä todetaan. Tutkimustöitä tehtäessä on otettava aina huomioon ympäristönsuojelulain (527/2014) 17§:n mukainen pohjaveden pilaamiskielto. Malminetsinnästä ja muusta malminetsintäalueen käytöstä ei saa aiheutua merkittäviä muutoksia luonnonolosuhteissa, eikä merkittävää maisemallista haittaa.

Malminetsintäluvan haltijan on kairauksen päätyttyä tulpattava kairareitit teräksisen maakairausputken paikalleen jäädessä mansettitulpalla pohjaveden maanpinnalle nousun estämiseksi. Kairaputket on katkaistava noin 0,10–0,20m pituuteen läheltä maanpintaa, kairaputken päät on peitettävä metallisella suojahatulla ja merkittävä selvästi huomiovärillisin puupaaluin, joissa on kairauspaikan tunnisteet ja heijastin. Kairakohteiden jätehuolto sekä siistiminen on tehtävä välittömästi töiden loputtua kohteella.

Perustelut: Malminetsintäluvan haltijan on luovuttuaan malminetsintäalueesta tai sen menetettyään viipymättä saatettava malminetsintäalue yleisen turvallisuuden vaatimaan kuntoon, sekä saatettava alue mahdollisimman luonnonmukaiseen tilaan (621/2011) 11 ja 15 §.

9. Määräykset yleisen ja yksityisen edun kannalta välttämättömistä ja luvan edellytysten toteuttamiseen liittyvistä seikoista

Malminetsintäluvan haltijan on rajoitettava malminetsintä ja muu malminetsintäalueen käyttö tutkimustyön kannalta välttämättömiin toimenpiteisiin. Toimenpiteet on suunniteltava siten, että niistä ei aiheudu kohtuudella vältettävissä olevaa yleisen tai yksityisen edun loukkausta. Vaikka tässä malminetsintäluvassa sallitut tutkimusmenetelmät eivät vaikuta laajasti ympäristöön, malminetsintäluvan haltijan on oltava kuitenkin riittävästi selvillä hankkeen ympäristövaikutuksista siinä laajuudessa kuin kohtuudella voidaan edellyttää.

Tässä malminetsintäluvassa sallitut tutkimusmenetelmät on kirjattu lupamääräykseen 1. Sallituilla malminetsintämenetelmillä ei vaikeuteta oikeusvaikutteisen kaavan toteuttamista, ei aiheuteta olennaista haittaa muulle elinkeinotoiminnalle eikä merkittävää maisemallista haittaa. Sallituilla tutkimustoimilla ei myöskään aiheuteta merkittäviä muutoksia luonnonolosuhteissa, harvinaisten tai arvokkaiden luonnonesiintymien olennaista vahingoittumista, merkittävää maisemallista haittaa tai muuta merkittävää vahingollista ympäristövaikutusta, kun tutkimukset suoritetaan päätöksessä sallituilla menetelmillä sallittuina ajankohtina.

Tällä malminetsintäluvalla ei ole tarkoituksena tehdä koelouhintaa taikka laajuudeltaan tai vaikutuksiltaan sitä vastaavia toimenpiteitä, eikä toimintaa myöskään ole suunniteltu asemakaava-alueelle. Sallittujen, kohteella hetkellisesti suoritettavien tutkimustoimien ei voida myöskään katsoa häiritsevän merkittävästi Suomen pesimälintuja, jotka ovat suurelta osin luonnonsuojelulla rauhoitettuja. Suomessa seurataan lajien uhanalaisuutta, ja lajien uhanalaisuustilanteen voi tarkastaa Punaisen kirjan verkkopalvelussa (YM & SYKE, 2019), joka löytyy osoitteesta <https://punainenkirja.laji.fi>. Kirjassa on mainittu myös aina uhanalaisuuteen johtaneet syyt ja uhkatekijät tulevaisuudessa. Tässä luvassa sallittuja malminetsintämenetelmiä ei mainita kirjassa syiksi tai tulevaisuuden uhkatekijöiksi.

Luvansaajan on huolehdittava tutkimustoiminnassaan, ettei eri tutkimusvaiheissa päädy kiintoainesta pintavesiin. Alueelta tunnetaan myös metsälain 10 §:ssä mainittuja kohteita, jotka tulee huomioida tutkimustoiminnassa. Alueelta on myös lähteitä, puron- ja noronvarsimetsiä. Tämä tulee huomioida siten, ettei tutkimustoiminnalla ole heikentäviä vaikutuksia ko. luontokohteisiin ja lajien elinympäristöihin. Luonnontilaisten tai luonnontilaisten kaltaisten lähteiden luonnontilan vaarantaminen on kielletty. Pienvedet, lähteet ja norot on huomioitava tutkimustoiminnassa riittäväällä suojavaikuttamisella. Ojittamattomilla suoalueilla koneelliset tutkimustoimet on ajoitettava talviaikaan.

Malminetsintä lupa-alueella on uhanalaisen suuren petolinnun pesäreviiri. Mikäli pesän todetaan olevan käytössä, petolinnun tahallinen häiritseminen, erityisesti lisääntymisaikana (15.2-31.7 välisenä aikana, pesimäpaikan ympärillä noin 1000 m suojavaikuttamisalue), tärkeillä muuton aikaisilla levähdysalueilla tai muutoin niiden elämänkierron kannalta tärkeillä paikoilla on kielletty. Suuren petolinnun pesäpuu, jossa oleva pesä on säännöllisessä käytössä ja selvästi nähtävissä, on rauhoitettu. Luonnonsuojelulain 39 §:n mukaisesti rauhoitettujen eläinlajien tahallinen häiritseminen on kielletty. Mikäli lupa-alueella suoritetaan matalalla tapahtuvia lentomittauksia, tulee ne ajoittaa pesimäkauden ulkopuolelle. Luvansaaja voi tarkistaa pesäreviirin ajantasaisen tilanteen Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskukselta, Metsähallituksen luontopalveluilta tai Tukesilta.

Tutkimusalueella on havaintoja uhanalaisesta (vaarantunut) liito-oravasta (EU:n luontodirektiivin II- ja IV-liitteiden mukainen laji). Mikäli malminetsintän aikana toteutetaan puustoon kaatoa, tulee ennen puiden kaatamista varmistaa, ettei toimenpiteellä poisteta liito-oravan lisääntymis- ja levähdyspaikkoja.

Alueella esiintyy uhanlaisten ja vaarantuneiden kääpien, käävökkäiden ja lajien esiintymiä kuten esimerkiksi välkkyludekääpä ja kantoraippasammal.

Alueella esiintyy myös silmällä pidettäviä lajeja, kuten mm. pursukääpä, känsäorvakka, ahokissankäpä ja kuukkeli. Vaikka silmälläpidettävien lajien turvaaminen on vapaaehtoista, eikä silmälläpidettävät lajit täytä varsinaisen uhanalaisuuden kriteerejä, silmälläpidettävien lajien esiintymien vahingoittamista tulee välttää tutkimuksissa.

Maastotöiden suunnittelua varten lajien esiintymispaikat voi tarkistaa Lajitietokeskuksen avoimesta Laji.fi -palvelusta (<https://laji.fi/>). Mahdollisen esiintymän laajuuden voi tarkistaa Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskukselta.

Alueelle sijoittuu Pohjois-Suomen vanhojen metsien suojelun täydentäminen -ohjelman D-kategorian dialogialue (Baabelinälkky) ja metsälain 10 §:n kohteita. Metsälain tarkoituksena on edistää metsien taloudellisesti, ekologisesti ja sosiaalisesti kestävää hoitoa ja käyttöä siten, että metsät antavat kestävästi hyvän tuoton samalla, kun niiden biologinen monimuotoisuus säilytetään. Vaikka kyseessä on kaivoslain mukainen malminetsintä, hakijan tulee tutkimuksia suorittaessaan toimia niin, ettei niillä vaaranneta metsien käyttöön liittyviä periaatteita näillä kohteilla.

Alueeseen kohdistuu maastoliikennelain mukainen moottorikelkkareitti. Malminetsintä ei saa aiheuttaa vaaraa, haittaa tai vahinkoa moottorikelkkareitin käytölle ja kunnolle.

Lisäksi lupa-alueelta tunnetaan muinaismuistolain (295/1963) suojelema kiinteä muinaisjäänös (tervahauta), joka tulee huomioida lupa-alueen tutkimustöiden ja reittien suunnittelussa.

Lisätietoja kohteen tilanteesta saa Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksen lausunnossa (Liite 4), Metsähallituksen lausunnossa (Liite 5) ja Pohjois-Pohjanmaan museon lausunnossa (Liite 6) mainitulta yhteyshenkilöltä tai Tukesilta.

Malminetsintäluvan haltijan tulee esittää hyvissä ajoin ennen tutkimustöiden aloittamista tarkka tutkimussuunnitelma toimenpiteineen ja sijaintitietoineen Tukesille. Lisäksi tutkimussuunnitelma tulee toimittaa tiedoksi toimivaltaiselle Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskukselle ja Metsähallitukselle ja Pohjois-Pohjanmaan museolle. Lähtökohtaisesti luvanhaltijalla ei ole kaivoslaissa asetettua yleistä inventointivelvollisuutta kasvillisuus- tai luontokartoituksille, eikä sellaista edellytetä muiltakaan samankaltaisia vaikutuksia aiheuttavilta maankäyttömuodoilta suojelualueiden ulkopuolella.

Perustelut: Tutkimussuunnitelman esittämisvelvollisuudella varmistetaan, että toimenpiteisiin voidaan tarvittaessa valvonnallisesti puuttua. Samalla Tukesin on mahdollista kaivoslain valvonnan toteuttamiseksi arvioida toimenpiteiden vaikutusta ja tarvittaessa antaa tarkempia lisämääräyksiä toimenpiteiden suorittamisesta. Kaivoslaki (621/2011) 11 § ja 12 §, VNa (391/2012) 2 §.

Siirtyminen lupa-alueelle, ja lupa-alueella liikkuminen on sulanmaan aikana pyrittävä suunnittelemaan niin, että luontaisia aukkopaiikkoja ja olemassa olevia uria käytetään mahdollisimman paljon hyväksi. Kosteikkoalueilla liikkumista tulee ensisijaisesti välttää sulanmaan aikana. Toiminnanharjoittajan on oltava selvillä toimintansa ympäristövaikutuksista, ympäristöriskeistä ja niiden hallinnasta sekä haitallisten vaikutusten vähentämismahdollisuuksista. Koneellinen tutkimus ja näytteenotto alueilla, joilla on olemassa vaarana, että tutkimukset tai liikkuminen aiheuttaa maape-

rään vahinkoja (suot), tulee suorittaa aina ajankohtana, jolloin maaperä on jäänyt. Tutkimusmontut ja kuopat tulee merkitä huomiokepein sekä luiskata loiva reunaisiksi päistään niiden ollessa auki ja sisältävän putoamisvaaran.

Malminetsintäluvan haltijan on rajoitettava malminetsintä ja muu malminetsintäalueen käyttö tutkimustyön kannalta välttämättömiin toimenpiteisiin. Toimenpiteet on suunniteltava siten, että niistä ei aiheudu kohtuudella vältettävissä olevaa yleisen tai yksityisen edun loukkausta. Malminetsintäluvan nojalla tapahtuvasta malminetsinnästä ja muusta malminetsintäalueen käytöstä ei saa aiheutua:

- 1) haittaa ihmisten terveydelle tai vaaraa yleiselle turvallisuudelle;
- 2) olennaista haittaa muulle elinkeinotoiminnalle;
- 3) merkittäviä muutoksia luonnonolosuhteissa;
- 4) harvinaisten tai arvokkaiden luonnonesiintymien olennaista vahingoittumista;
- 5) merkittävää maisemallista haittaa.

Perustelut: Määräys perustuu kaivoslain (621/2011) 11 § ään.

Alue kuuluu Taivalkosken paliskunnan alueeseen. Malminetsintätutkimukset on sovitettava alueella toimivan paliskunnan kanssa siten, ettei niistä aiheudu kohtuutonta haittaa poronhoidolle. Malminetsintäluvan haltijan on ilmoitettava alueen paliskunnalle tutkimustöistä ja niiden aikataulusta, sekä muusta alueiden käytöstä hyvissä ajoin ennen tutkimustöiden aloittamista. Malminetsintäluvan haltijan on otettava huomioon alueella mahdollisesti olevat poronhoidolle tärkeät rakenteet kuten esimerkiksi erotusaita ja käytettävä valmiita veräjiä kulkemiseen. Edellä mainituilla toimenpiteillä vähennetään malminetsinnästä poronhoitoelinkeinolle mahdollisesti aiheutuvia haittoja poronhoitoalueella.

Perustelut: Kaivoslain (621/2011) 11 §:n mukaisesti malminetsintäluvan haltijan on rajoitettava malminetsintä ja muu malminetsintäalueen käyttö tutkimustyön kannalta välttämättömiin toimenpiteisiin. Toimenpiteet on suunniteltava siten, että niistä ei aiheudu kohtuudella vältettävissä olevaa yleisen tai yksityisen edun loukkausta.

Malminetsintäluvan nojalla tapahtuvasta malminetsinnästä ja muusta malminetsintäalueen käytöstä ei saa aiheutua:

- 1) haittaa ihmisten terveydelle tai vaaraa yleiselle turvallisuudelle;
- 2) olennaista haittaa muulle elinkeinotoiminnalle;
- 3) merkittäviä muutoksia luonnonolosuhteissa;
- 4) harvinaisten tai arvokkaiden luonnonesiintymien olennaista vahingoittumista;
- 5) merkittävää maisemallista haittaa.

10. Määräys malminetsintäkorvauksen suuruudesta ja maksuajankodasta

Malminetsintäluvan haltijan on maksettava malminetsintäalueeseen kuuluvien kiinteistöjen omistajille vuotuista korvausta **20 euroa hehtaarilta** luvan voimassaoloajalta. Malminetsintäalueesta lasketaan kokonaispinta-ala, ja jokaisen kiinteistön tai muiden rekisteriyksiköiden osalta pinta-ala vähintään 0,1 hehtaarin tarkkuudella.

Malminetsintäkorvaus ensimmäiseltä vuodelta on maksettava viimeistään 30 päivänä siitä, kun malminetsintälupa on tullut lainvoimaiseksi. Seuraavina vuosina korvaus on maksettava vastaavana ajankohtana. Luvan haltijan on ilmoitettava malminetsintäkorvauksen kokonaissuorituksesta kirjallisesti kaivosviranomaiselle, kun velvollisuus on täytetty.

Perustelut: Määräys perustuu kaivoslain (621/2011) 99 §:ään, jossa säädetään malminetsintäkorvauksen suuruudesta ja maksutavasta ja kaivoslain (621/2011) 51.11 § ja 152.1 §.

Mikäli hakija pienentää tai muuttaa tässä päätöksessä määrättyä malminetsintäaluetta muutoshakemuksella, määrätty uusi malminetsintäkorvaus maanomistajalle seuraavasta tämän lupapäätöksen maksupäivästä alkaen muutospäätöksessä määrättävän pinta-alan mukaan.

Perustelut: Määräys perustuu kaivoslain (621/2011) 51 §, 67, 69 §:ään jossa säädetään malminetsintäluvan raukeamisesta ja muuttamisesta.

11. Määräys vahinkojen ja haittojen korvaamisesta malminetsintäalueella

Malminetsintäluvan haltijan on korvattava malminetsintäalueella tapahtuvasta kaivoslakiin (621/2011) perustuvasta toiminnasta aiheutuneet vahingot ja haitat, jollei jonkin toimenpiteen osalta korvauksesta toisin säädetä.

Perustelut: Määräys perustuu kaivoslain (621/2011) 103 §:ään, jossa säädetään vahinkojen ja haittojen korvaamisesta malminetsintäalueella.

Hakemuksen käsittely

Hakemus: Oy Zavar Resources Finland Ltd	24.11.2020
Hakemuksen muutos: Oy Zavar Resources Finland Ltd (lupahakemusalueen päällekkäisyyksien poisto ja hakemusalueen suurentaminen)	25.11.2020
Hakemuksen muutos: Oy Zavar Resources Finland Ltd (lupahakemuksen siirto Oy Zavar Resources Finland Ltd:ltä Rusamo Oy:lle)	13.1.2023
Kuulutus hakemuksesta: Tukes	18.4.2023
Lausuntopyyntö: Tukes	18.4.2023
Päätös: Tukes	4.7.2023

Lupahakemuksesta tiedottaminen

Tukes on tiedottanut hakemuksesta 18.4.2023 kuuluttamalla siitä 30 päivän ajan Taivalkosken kunnan ilmoituskanavilla. Hakemus on ollut nähtävillä myös Tukesin internet-sivuilla. Hakemus on ollut nähtävillä 26.5.2023 saakka.

Tukes on tiedottanut hakemuksesta Kaleva lehdessä 18.4.2023

Tukes on tiedottanut hakemuksesta asianosaisille maanomistajille kirjeitse 18.4.2023

Lausunnot ja mielipiteet on pyydetty toimitettavaksi viimeistään 26.5.2023. Tämän päivämääränkin jälkeen toimitetut lausunnot ja mielipiteet on otettu ratkaisussa huomioon.

Lausuntopyyntö ja lausunnot hakemuksesta

Hakemuksesta on lähetetty lausuntopyyntö ja saatu lausunnot seuraavasti:

- 1) Tukesin lausuntopyyntö on lähetetty **Taivalkosken kunnalle** 18.4.2023. Taivalkosken kunta ei ole antanut lausuntoa.

- 2) Tukesin lausuntopyyntö on lähetetty **Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskukselle** 18.4.2023. Pohjois-Pohjanmaan ELY –keskus on antanut lausunnon 11.4.2023 (liite 4).
- 3) Tukesin lausuntopyyntö on lähetetty **Metsähallitukselle** 18.4.2023. Metsähallitus on antanut lausunnon 9.5.2023 (liite 5).
- 4) Tukesin lausuntopyyntö on lähetetty **Puolustusvoimille** 18.4.2023. Puolustusvoimat eivät ole antaneet lausuntoa.
- 5) Tukesin lausuntopyyntö on lähetetty **Pohjois-Pohjanmaan museolle** 18.4.2023. Pohjois-Pohjanmaan museo on antanut lausunnon 25.5.2023 (liite 6).
- 6) Tukesin lausuntopyyntö on lähetetty **Taivalkosken paliskunnalle** 18.4.2023. Taivalkosken paliskunta ei ole antanut lausuntoa.

Muistutukset ja mielipiteet

Hakemuksen johdosta ei esitetty muistutuksia tai mielipiteitä.

Hakijan vastine

Hakijalta ei ole pyydetty vastinetta.

Tukesin kannanotto lausunnoissa ja muistutuksissa esitettyihin yksilöityihin vaatimuksiin

Lausunnoissa, muistutuksissa ja mielipiteissä esitetyt asiat on otettu lupapäätöksessä huomioon lupamääräyksiin.

Tiedoksi luvan haltijalle

Kaivoslain (621/2011) suhde muuhun lainsäädäntöön

Sen lisäksi, mitä kaivoslaissa säädetään, sovelletaan kaivoslain mukaista lupa- tai muuta asiaa ratkaistaessa ja muutoin tämän lain mukaan toimittaessa muun muassa; luonnonsuojelulakia ([9/2023](#)), ympäristönsuojelulakia ([527/2014](#)), erämaalakia ([62/1991](#)), maankäyttö- ja rakennuslakia ([132/1999](#)), vesilakia ([587/2011](#)), poronhoitolakia ([848/1990](#)), säteilylakia ([592/1991](#)), ydinenergialakia ([990/1987](#)), muinaismuistolakia ([295/1963](#)), maastoliikennelakia ([1710/1995](#)) ja patoturvallisuuslakia ([494/2009](#)). VesiL [587/2011](#). Malminetsintäluvan haltijan on aina noudatettava Suomen lainsäädäntöä ja asiaan liittyviä muita kansainvälisiä sopimuksia.

Maastossa liikkuminen

Maastoliikennelain (1710/1995) 4.1 §:n ja 4.2 §:n 9-kohdan mukaan kaivoslaissa (621/2011) tarkoitetulla malminetsintäalueella ja 30 metrin etäisyydellä sen rajasta moottorikäyttöisellä ajoneuvolla liikkuminen ei edellytä maanomistajan tai haltijan lupaa, kun kyse on asianomaisessa malminetsintäluvassa tai kaivosluvassa tarkoitetun toiminnan kannalta välttämättömästä liikkumisesta. Mikäli malminetsintäalue rajautuu alueeseen, jolla liikkumista on rajoitettu (esim. luonnonsuojelualue), malminetsintäalueen rajan ulkopuolella tarvitaan alueen hallinnasta vastaavan viranomaisen suostumus.

Viitaten lupamääräykseen 9, malminetsintäluvan haltija veloitetaan rajoittamaan malminetsintä ja malminetsintäalueen käyttö tutkimustyön kannalta välttämättömiin toimenpiteisiin. Malminetsinnästä ei saa aiheutua merkittäviä muutoksia luonnonolosuhteissa, harvinaisten tai arvokkaiden luonnonesiintymien olennaista vahingoittumista, merkittävää maisemallista haittaa. Alueen koskemattomuuteen, joka liittyy alueen suojelutavoitteisiin, on säilytettävä. Aiheutetut vahingot on korvattava maanomistajalle.

Luvan muuttaminen ja raukeaminen

Malminetsintäluvan haltijan on kaivoslain (621/2011) 69 §:n mukaan haettava malminetsintäluvan muuttamista, jos tutkimussuunnitelmaa muutetaan tai täydennetään siten, että lupamääräyksiä on tarpeen tarkistaa. Luvanhaltija voi lisäksi hakea malminetsintäluvan muuttamista lupamääräysten tarkistamiseksi, kun luvan mukaista toimintaa on tarpeen muuttaa.

Kaivosviranomaisen on päätettävä, että malminetsintälupa raukeaa, jos luvanhaltija tekee asiaa koskevan ilmoituksen. Luvanhaltija on velvollinen tekemään ilmoituksen, jos tarkoituksena ei enää ole harjoittaa lupaan perustuvaa toimintaa. Malminetsintälupa raukeaa ilmoituksen saavuttua kaivosviranomaiselle.

Luvan voimassaolon jatkaminen

Luvanhaltijan tulee toimittaa hakemus malminetsintäluvan voimassaolon jatkamiseksi kaivosviranomaiselle viimeistään kaksi kuukautta ennen luvan voimassaolon päättymistä. (VnA kaivostoiminnasta (391/2012) 27.1 §).

Kaivoslain (621/2011) 61.1 §:n mukaan malminetsintäluvan voimassaoloa voidaan jatkaa enintään kolme vuotta kerrallaan siten, että lupa on voimassa yhteensä enintään viisitoista vuotta.

Kaivoslain (621/2011) 61.2 §:n mukaan malminetsintäluvan voimassaolon jatkamisen edellytyksenä on, että:

- 1) malminetsintä on ollut tehokasta ja järjestelmällistä;
- 2) esiintymän hyödyntämismahdollisuuksien selvittäminen edellyttää jatkotutkimuksia;
- 3) luvanhaltija on noudattanut tässä laissa säädettyjä velvollisuuksia samoin kuin lupamääräyksiä;
- 4) voimassaolon jatkamisesta ei aiheudu kohtuutonta haittaa yleiselle tai yksityiselle edulle.

Kaivoslain (621/2011) 66 §:n mukaan malminetsintäluvan voimassaolon jatkamista varten lupaviranomaiselle on ennen luvan voimassaolon päättymistä toimitettava lupahakemus sekä lupaharkinnan kannalta tarpeelliset ja luotettavat selvitykset edellä mainituista voimassaolon jatkamisen edellytyksistä.

Kaivostoiminnasta annetun valtioneuvoston asetuksen (391/2012) 27.2 §:n mukaan hakemuksesta tulee käydä ilmi hakijan haluamat muutokset lupa-alueeseen tai muut merkittävät muutokset sekä asianosaisissa tapahtuneet muutokset. Asetuksen 27.3 §:n mukaisesti hakemukseen tulee liittää lupaharkinnan kannalta tarpeellinen ja luotettava selvitys:

- 1) hakemuksen kohteena olevan luvan nojalla tehdyistä toimenpiteistä ja niiden tuloksista;
- 2) alueelle kohdistuneiden tutkimuskustannusten määrästä;
- 3) esiintymän hyödyntämismahdollisuuksista ja jatkotutkimusten tarpeellisuudesta;
- 4) perustelut aluerajaukselle.

Lisäksi hakemukseen sovelletaan vastaavasti, mitä lupahakemuksesta säädetään kaivoslain (621/2011) 34 §:ssä.

Lupapäätöksestä tiedottaminen

Lupapäätös on toimitettu päätöksenantopäivänä:

- Rusamo Oy:lle,

Jäljennös päätöksestä on toimitettu antopäivänä

- Taivalkosken kunnalle,
- Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskukselle,
- Metsähallitukselle,
- Pohjois-Pohjanmaan museolle tiedoksi,
- Puolustusvoimille,
- Taivalkosken paliskunnalle,
- niille, jotka ovat jäljennöstä erikseen pyytäneet

Päätöksen antamisesta on ilmoitettu

- maanomistajille (kirjeitse)
- asianosaisille, joita asia erityisesti koskee
- niille, jotka ilmoitusta ovat erikseen pyytäneet

Tukes toimittaa Maanmittauslaitokselle malminetsintäluvasta tiedot merkittäväksi kiinteistötietojärjestelmään.

Perustelut: Päätöksestä tiedottaminen ja siinä noudatettu menettely perustuvat kaivoslain (621/2011) lupapäätöksestä tiedottamista koskevaan 58 §:ään.

Päätösmaksu

Tästä päätöksestä perittävä maksu on **3100 €**. Valtion talous- ja henkilöstöhallinnan palvelukeskus lähettää laskun hakijalle.

Maksu perustuu hakemuksen vireille tullessa voimassa olleeseen asetukseen Turvallisuus- ja kemikaaliviraston maksullisista suoritteista (1391/2018).

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen saa kaivoslain (621/2011) 162 §:n nojalla hakea muutosta valittamalla **Pohjois-Suomen hallinto-oikeuteen**.

Valitus on tehtävä kirjallisesti 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista (808/2019, 13 §). Päätöksen tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä päätöksen julkaisemisesta. Liitteenä olevasta valitusosoituksesta ilmenee, miten muutosta haettaessa on meneteltävä.

Päätöksestä perittävästä maksusta valitetaan samassa järjestyksessä kuin pääasiasta.

Lisätietoja

kaivosasiat@tukes.fi tai ylitarkastaja Antti Mikkola puh. 029 505 2184

Asian on esitellyt ylitarkastaja Antti Mikkola ja ratkaissut ylitarkastaja Ilkka Keskitalo. Tämä asiakirja on allekirjoitettu sähköisesti. Allekirjoittajan henkilöllisyyden ja allekirjoituksen ajankohdan voi varmistaa allekirjoitusta klikkaamalla ja asiakirjan aitous voidaan todentaa sähköisesti. Jos asiakirjaa muutetaan jälkikäteen, allekirjoitus ei ole enää kelvollinen. Sähköinen asiakirja on alkuperäiskappale, eikä allekirjoituksen oikeellisuutta voi varmistaa paperitulosteesta. Alkuperäisen sähköisen asiakirjan voi tarvittaessa pyytää Tukesin kirjaamosta.

LIITTEET

Liite 1	ML2020:0056 lupakartta
Liite 2	Tilakohtaiset pinta-alat malminetsintälupa-alueella
Liite 3	Asianosaiset maanomistajat
Liite 4	Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksen lausunto
Liite 5	Metsähallituksen lausunto
Liite 6	Pohjois-Pohjanmaan maakuntamuseon lausunto
Liite 7	Ohje vakuuden asettamiseksi

VALITUSOSOITUS

Valitusviranomainen

Päätökseen saa hakea muutosta valittamalla sille hallinto-oikeudelle, jonka tuomiopiirissä pääosa tässä päätöksessä tarkoitettusta alueesta sijaitsee. Toimivaltainen hallinto-oikeus on mainittu valitusosoituksen lopussa. Valituskirjelmä osoitetaan valitusviranomaiselle ja se on toimitettava valitusajassa hallinto-oikeuden kirjaamoon.

Valitusaika

Valitus on tehtävä kirjallisesti 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Päätöksen tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä päätöksen julkaisemisesta.

Valitusoikeus

Malminetsintälupaa, kaivoslupaa ja kullanhuuhtontalupaa koskevaan päätökseen, mainitun luvan voimassaolon jatkamista, raukeamista, muuttamista ja peruuttamista koskevaan päätökseen sekä kaivostoiminnan lopettamispäätökseen saa hakea muutosta:

- 1) asianosainen;
 - 2) rekisteröity yhdistys tai säätiö, jonka tarkoituksena on ympäristön-, terveyden- tai luonnonsuojelun taikka asuin ympäristön viihtyisyyden edistäminen ja jonka sääntöjen mukaisella toiminta-alueella kysymyksessä olevat ympäristövaikutukset ilmenevät;
 - 3) toiminnan sijaintikunta tai muu kunta, jonka alueella toiminnan haitalliset vaikutukset ilmenevät;
 - 4) elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus ja muu asiassa toimialallaan yleistä etua valvova viranomainen;
 - 5) saamelaiskäräjät sillä perusteella, että luvassa tarkoitettu toiminta heikentää saamelaisten oikeutta alkuperäiskansana ylläpitää ja kehittää omaa kieltään ja kulttuuriaan;
 - 6) kolttien kyläkokous sillä perusteella, että luvassa tarkoitettu toiminta heikentää kolttialueella kolttien elinolosuhteita ja mahdollisuuksia harjoittaa elinkeinoja.
- Kaivosviranomaisella on lisäksi oikeus valittaa sellaisesta päätöksestä, jolla hallinto-oikeus on muuttanut sen tekemää päätöstä tai kumonnut päätöksen.

Valituksen sisältö

Valituskirjelmässä on ilmoitettava

- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi
- perusteet, joilla muutosta vaaditaan
- valittajan nimi ja kotikunta
- postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa

Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, valituskirjelmässä on ilmoitettava

myös tämän nimi ja kotikunta.

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelmä, ellei valituskirjelmää toimiteta sähköisesti (telekopiona tai sähköpostilla).

Valituksen liitteet

Valituskirjelmään on liitettävä

- päätös, johon haetaan muutosta valittamalla, alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle
- asiamiehen valtakirja

Valituskirjelmän toimittaminen perille

Valituskirjelmän voi viedä valittaja itse tai hänen valtuuttamansa asiamies. Valituskirjelmä liitteineen voidaan myös lähettää postitse, telekopiona tai sähköpostilla. Postiin valituskirjelmä on jätettävä niin ajoissa, että se ehtii perille valitusajan viimeisenä päivänä ennen aukioloajan päättymistä. Hallinto-oikeudessa kirjaamon aukioloaika on klo 8.00–16.15. Sähköisesti (telekopiona tai sähköpostilla) toimitetun valituskirjelmän on oltava toimitettu niin, että se on käytettävissä vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä.

Valittajalta peritään hallinto-oikeudessa **oikeudenkäyntimaksu 270 euroa**. Tuomioistuinten ja eräiden oikeushallintoviranomaisten suoritteista perittävistä maksuista annetussa laissa (701/1993) on erikseen säädetty eräistä tapauksista, joissa maksua ei peritä.

Toimivaltaisen hallinto-oikeuden yhteystiedot muutoksenhakua varten:

Pohjois-Suomen hallinto-oikeus

käyntiosoite: Torikatu 34-90, 90100 Oulu

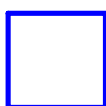
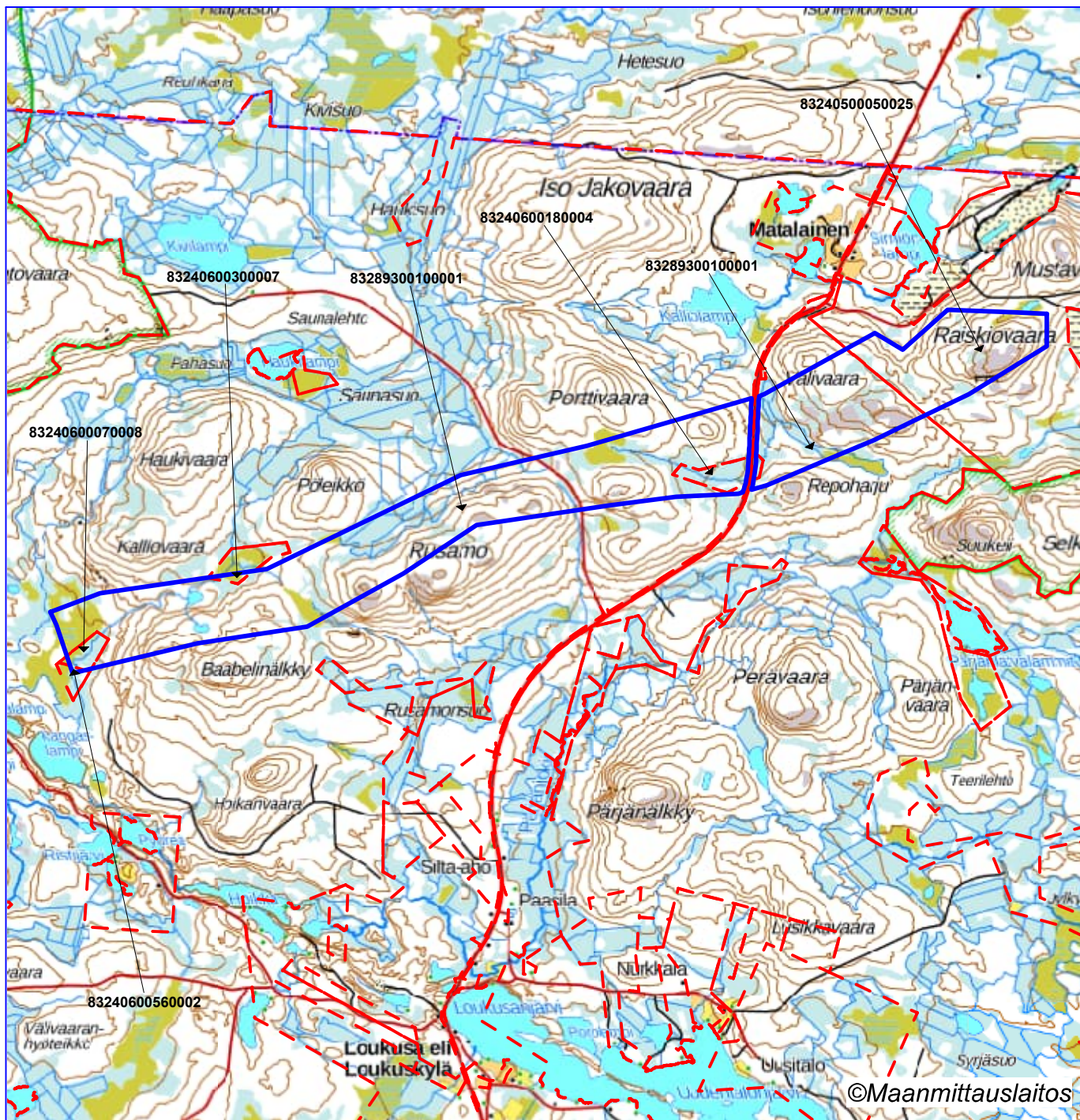
postiosoite: PL 189, 90101 Oulu

puhelin: 029 56 42800

faksi: 029 56 42841

sähköposti: pohjois-suomi.hao@oikeus.fi

Sähköinen asiointipalvelu: <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Malminetsintäalue

Kiinteistörajat

Mittakaava 1:65000

Rusamo Oy
Kalliovaara
ML2020:0056

Kiinteistötunnus	Pinta-ala (ha)
83240600070008	10,00
83240600180004	18,99
83240600300007	2,95
83240600560002	0,59
83289300100001	682,23
83240500050025	138,53
	853,29

Pinta-ala yhteensä: 853,29 ha

ASIANOSAINEN MAANOMISTAJA
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes)
PL 66 (Opastinsilta 12B)
00521 Helsinki

kaivosasiat@tukes.fi

Viite: Lausuntopyyntö 18.4.2023

Lausunto Rusamo Oy:n malminetsintälupahakemuksesta, lupatunnus ML2020:0056 (Kalliovaara)

Hakemus koskee kaivoslain mukaista malminetsintälupaa Taivalkosken kunnassa sijaitsevalle alueelle, jonka pinta-ala on noin 853 ha. Hakemuksen mukaan malminetsinnän menetelmiä ovat geofysikaaliset mittaukset, kairaus, kallion koneellinen paljastaminen, tutkimusojat ja uranäytteenotto. Hakemuksen mukaan kalliota ei paljasteta, jos maapeitteen paksuus on yli 5 metriä tai pohjavesi estää kallion pinnan tutkimisen. Kaivannot täytetään ja maisemoidaan ennen lupa-ajan päättymistä. Hakija otaksuu alueella olevan nikkeliä, kuparia, kobolttia, palladiumia, platinaa, rodiumia ja kultaa. Arvio perustuu viereisen malminetsintäalueen tutkimuksiin. Malminetsintäalue rajautuu Oy Zavar Resources Finland Ltd:n lupa-alueeseen Rusamo (ML2018:0030). Lähialueella on useita hakemusvaiheessa olevia malminetsintälupia.

Malminetsintäalueella ei ole Natura-aluetta, perustettuja luonnonsuojelualueita, luonnonsuojeluohjelmien kohteita tai valtiolle suojelutarkoituksiin hankittuja kiinteistöjä.

Lähin Natura-alue on Salmitunturi - Rääpysjärvi (F11105405) noin 700 m etäisyydellä malminetsintäalueesta. Natura-alueella on Syötteen kansallispuistoon kuuluva valtion luonnonsuojelualue kiinteistöllä 832-891-1-1.

Rusamo-Koivuvaara-Baabelinälkky -alueella on Metsähallituksen omalla päätöksellään metsätaloustoimien ulkopuolelle rajaamaa aluetta. Alue on Metsätalous Oy:n hallinnassa. Tämän ns. dialogialueen pinta-ala malminetsintäalueella on noin 200 ha.

Salassa pidettävä osuus alkaa (laki viranomaisten toiminnan julkisuudesta 621/1999, 24§, kohta 14):

[Redacted content]

24.4.2023

POPELY/961/2023
Osittain salassa pidettävä

Salassa pidettävä osuus päättyy.

Malminetsintäalueelta on useita havaintoja liito-oravasta, joka on uhanalainen (vaarantunut) ja EU:n luontodirektiivin II- ja IV-liitteiden mukainen laji. Liito-oravan lisääntymis- ja levähdyspaikkojen hävittäminen ja heikentäminen on kiellettyä. Liito-oravan elinympäristöä ovat vanhat kuusivaltaiset sekametsät, joissa on kolopuita pesäpaikoiksi. Alueelta on havainto myös välkkyludekäävästä, joka on vaarantunut laji. Sijainnit voi tarkistaa Lajitietokeskuksen julkisesta Laji.fi -palvelusta (<https://laji.fi/observation/map>).

Alueella havaittuja silmälläpidettäviä lajeja ovat rusokantokääpä, pursukääpä, kuukkeli, känsäorvakka ja ahokissankäpä. Lajien havainnot voi tarkistaa Lajitietokeskuksen julkisesta Laji.fi -palvelusta (<https://laji.fi/observation/map>).

Malminetsintäalueella ei ole luokiteltuja pohjavesialueita. Lähin alue on Hoikanharju-Loukusanharju noin 600 m etäisyydellä. Alueella mahdollisesti olevista yksityisten talousvesikaivoista ei ole ELY-keskuksella tietoja.

Malminetsintäalueella on useita luonnontilaisia pienvesiä (esim. Venäjänjoja, Koivuoja). Lähteet, purot ja norot tulee huomioida suojavyöhykkeellä koneellisessa malminetsinnässä ja kulkureittien suunnittelussa. Malminetsinnän toimenpiteistä ei saa aiheutua lähteen, puron, noron tai enintään 1 ha lammen tai järven luonnontilan säilymisen vaarantumista (Vesilaki 2. luvun 11 § ja 3. luvun 2 §).

Malminetsintäalueella on useita metsälain 10 § mukaisia erityisen tärkeitä elinympäristöjä, kuten pienveden lähiympäristöt. Kohteet ovat pienialaisia ja ne tulee huomioida koneellisessa malminetsinnässä ja kulkureittien suunnittelussa. Kohteita voi tarkastella Metsäkeskuksen karttasovelluksessa, jonka linkki löytyy sivulta: <https://www.metsakeskus.fi/fi/avoin-metsa-ja-luontotieto/luontotietoaineistot/erityisen-tarkeat-elinymparistot>

Jos ojittamattomilla soilla on tarpeen kairata, tulee työ ajoittaa talviaikaan, kun maanpinta on jäässä ja lumi suojaa kasvillisuutta. Ojittamattomille soille ei tulisi kaivaa tutkimusojia.

Malminetsintäalue kuuluu Pärjänjoen, Löytöjoen ja Sirniönjoen valuma-alueisiin. Pärjänjoen ekologinen tila on erinomainen. Koneellisessa malminetsinnässä tulee kiinnittää huomiota vesiensuojeluun. Kairauspaikat ja kulkureitit tulee sijoittaa siten, että niistä ei aiheudu kiintoainekuormitusta vesistöihin. Vesistöjen ympärille on jätettävä riittävät suojavyöhykkeet, ettei kairaussoijaa kulkeudu vesistöihin esim. lumen sulamisvesien mukana.

24.4.2023

POPELY/961/2023
Osittain salassa pidettävä

Malminetsintäalueella ei ole asemakaavaa. Alueesta noin 140 ha on Mustavaaran kaivoksen osayleiskaavan alueella. Tarvittaessa Taivalkosken kunta ottaa kantaa alueen kaavatilanteeseen.

Malminetsintäalueesta valtaosa on Metsähallituksen Metsätalous Oy:n hallinnassa olevaa valtion maata.

Kairausten päätyttyä kairareiät tulee tukkia tai tulpata, mikäli paineellista kalliopohjavettä purkautuu maan pinnalle. Sama toimenpide tulee tehdä kairaputkelle, mikäli sellainen on ja jää maanpinnan yläpuolelle ja siitä purkautuu pohjavettä ympäristöön. Putket tulee merkitä maanomistajan kanssa sovittavalla tavalla.

Hakemuksessa mainitaan, että tutkimusojien kaivannot täytetään ennen lupa-ajan päättymistä. Jos syviä kaivantoja jätetään avoimiksi, ne tulisi merkitä maanomistajan hyväksymällä tavalla. Avoimet tutkimuskaivannot voivat aiheuttaa vaaraa esim. metsätalous- tai poronhoitotoissa liikkuville ja myös eläimille, kuten poroille. Kaivannot olisi parasta peittää ja maisemoida heti näytteenoton jälkeen.

Malminetsintäalueella ei ole yleistä tieverkkoa. Alueella on yksityisteitä.

Malminetsintäalueella ja sen lähialueella on kohteita, jotka tulee huomioida koneellisessa malminetsinnässä ja kulkureittien suunnittelussa. Lähialueella on lajistoa, joka tulee huomioida töiden ajoituksessa. Vesistöjen ympärille on jätettävä suojavyöhykkeet ja huomioitava paikoin merkittävät korkeuserot vaarojen rinteillä. Huomioitavat kohteet on välitettävä myös maastotyötä tekevien urakoitsijoiden tietoon. ELY-keskus katsoo, että malminetsintää voidaan alueella suorittaa. Toiminnassa tulee välttää turmelemasta luontoa ja maisemaa enempää kuin on tutkimusten kannalta välttämätöntä. Tutkimusten jälkeen maastoon syntyneet jäljet tulee entisöidä mahdollisimman hyvin.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty viraston sähköisessä asianhallintajärjestelmässä. Asian on esitellyt Ympäristöasiantuntija Jouni Näpänkangas ja ratkaissut Yksikön päällikkö Eero Melantie.

Tämä asiakirja POPELY/961/2023 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument POPELY/961/2023 har godkänts elektroniskt

Ratkaisija Melantie Eero 24.04.2023 15:15

Esittelijä Näpänkangas Jouni 24.04.2023 15:04

Metsähallitus
PL 94
01301 Vantaa
kirjaamo@metsa.fi

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes)
kaivosasiat@tukes.fi

Viite: Lausuntopyyntö 18.4.2023

Metsähallituksen lausunto malminetsintälupahakemuksesta ML2020:0056, Kalliovaara, Taivalkoski, Rusamo Oy

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes) pyytää Metsähallitukselta kaivoslain 37 §:n nojalla lausuntoa Taivalkoskelle kohdistuvasta malminetsintälupahakemuksesta ML2020:0056, Kalliovaara. Malminetsintälupahakemusalueen kokonaispinta-ala on 853,3 ha sijaiten osin Metsähallituksen liiketoimintojen hallinnassa olevalla kiinteistöllä 832-893-10-1 Taivalkosken valtionmaa 682,22 ha alalta.

Tukes on pyytänyt Metsähallitukselta lausuntoa erityisesti siitä, että voidaanko malminetsintäalueella tehdä tehokasta malminetsintää hakemuksessa esitetyillä tutkimusmenetelmillä ilman, että niistä aiheutuu kaivoslain (621/2011) 11 §:n mukaisesti merkittäviä mm. muutoksia luonnonolosuhteissa tai harvinaisten tai arvokkaiden luonnonesiintymien olennaista vahingoittumista tai merkittävää maisemallista haittaa.

Esitettyyn hakemukseen Metsähallitus lausuu mielipiteenään seuraavaa:

Yleistä

Metsähallitus pitää tärkeänä, että malminetsintäalueiden tutkimustoiminnassa huomioidaan alueiden maisema-, luonto- ja kulttuuriarvot mahdollisimman hyvin. Tietoja Metsähallituksen mailla olevista arvokkaista, huomioon otettavista kohteista löytyy mm. Suomen Lajitietokeskuksen Laji.fi-portaalin kautta ja Retkikartta.fi-palvelusta sekä Museoviraston muinaisjäännösrekisteristä. Luvansaajan tulee myös tunnistaa lupa-alueella olevat muut mahdolliset metsälain 10 §:n erityisen tärkeät elinympäristöt, luonnonsuojelulain ja muinaismuistolain määrittelemät kohteet ja ottaa ne huomioon tutkimustoiminnassa.

Malminetsinnän kannalta välttämätön maastoliikenne tulee tapahtua erityisen varovaisesti maastoa vaurioittamatta. Suoalueilla ja pehmeiköillä tulee noudattaa suurta varovaisuutta ja mahdollisesti suorittaa näillä kohteilla maastotyöt maan ollessa roudassa sekä välttää työskentelyä kelirikon aikana.

Uhanalaiset lajit

Hakemusalueelta tunnetaan uhanalaisten tai luontodirektiivin kasvi- ja eläinlajien esiintymiä.

Vaarantuneesta (VU) liito-oravasta (*Pteromys volans*) on tehty alueen valtionmaalla havaintoja mm. Porttivaaran länsi- ja pohjoisrinteiltä ja Kalliovaaran kaakkoispuolelta.

Liito-orava on luontodirektiivin liitteen IV a laji, jonka lisääntymis- ja levähdyspaikkojen hävittäminen ja heikentäminen, yksilöiden tahallinen tappaminen tai pyydystäminen, pesien ja yksilöiden ottaminen haltuun, siirtäminen toiseen paikkaan tai muu tahallinen vahingoittaminen ja tahallinen häiritseminen, erityisesti eläinten lisääntymisaikana tai niiden elämänsyklinin kannalta tärkeillä paikoilla on kielletty (LSL 49§).

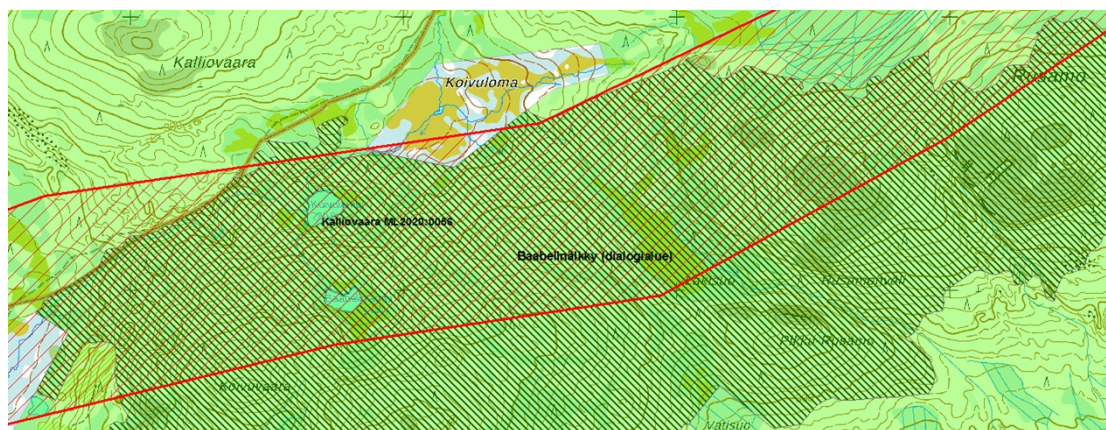
Alueelta tunnetaan uhanalaista ja vaatealiasta kääpälaajistoa. Lajistoon kuuluvat vaarantuneeksi luokiteltu väkkyludekääpä (*Skeletocutis stellae*) ja kantoraippasammal (*Crossocalyx hellerianus*) sekä alueellisesti uhanalaisiksi luokiteltujen silmälläpidettävien (NT) pursukääpä (*Amylocystis lapponica*), raidankeuhkojäkäle (*Lobaria pulmonaria*), känsäorvakka (*Cystostereum murrayi*), riekonkääpä (*Anthoporia albobrunnea*) salokääpä (*Dichomitus squalens*) ja rusokantokääpä (*Fomitopsis rosea*) kääväkasesiintymiä. Kääväkkäiden ja sammalien esiintymät tulee jättää tutkimustoiminnan ulkopuolelle. Alueen uhanalainen kasvilajisto on puutteellisesti tutkittua. Alueella pitäisikin tehdä tarkentavia uhanalaiskasvilajiston inventointeja.

Lupamääräyksissä olisi korostettava toiminnanharjoittajan vastuuta ajantasaisista lajiesiintymistä koskevista tiedoista ja toiminnan järjestämisestä siten, ettei sillä vaaranneta uhanalaisten lajien esiintymiä. Tätä vastuuta ei voida siirtää viranomaiselle päätökseen sisältyvällä lupamääräyksellä, joka edellyttää tutkimussuunnitelman esittämistä luonnonsuojeluviranomaiselle ennen tutkimustöiden aloittamista.

Suojelumetsä

Hakemusalueen valtionmaalla on D-kategorian dialogialue Baabelinälkky (Kartta 1). Dialogialueet ovat Pohjois-Suomen vanhojen metsien suojelun täydentämishojelman suojelukohteita, jotka on siirretty kokonaan metsätaloustoiminnan ulkopuolelle olematta lakisääteinen suojelukohde. Kohteet ovat alue-ekologisen suunnittelun luontokohteita, joka voi sisältää metsä- ja luonnonsuojelulain mukaisia elinympäristötyyppejä, metsäluonnon muita arvokkaita elinympäristöjä sekä Metsähallituksen sisäisissä ohjeistuksissa määrittelemiä elinympäristötyyppejä tai uhanalaisten eliölajien esiintymiä yms. alue-ekologisen suunnittelun luontokohteita. Alueet ovat metsätaloustoiminnan ulkopuolella Metsähallituksen liiketoiminnan maankäyttöluokituksessa Metsähallituksen omalla päätöksellä. Mikäli malminetsintätoimia ko. alueille kohdistetaan, tulee toiminnan olla erityisen varovaista.

Kartta 1: Baabelinälkky dialogialue

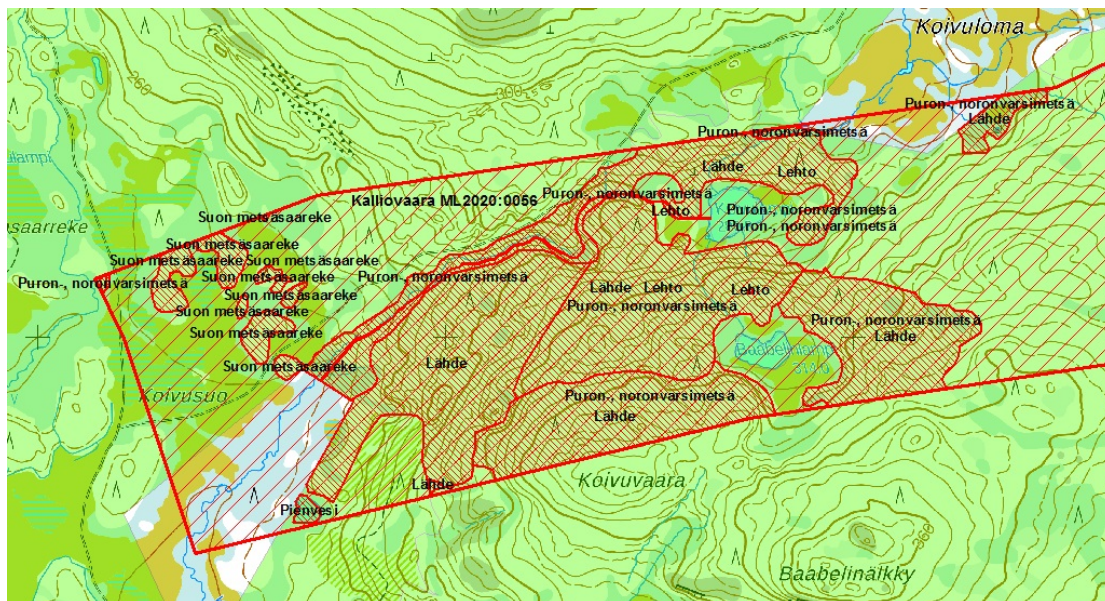

Arvokkaat luontokohteet. pienvesistöt ja niiden välittömät ympäristöt

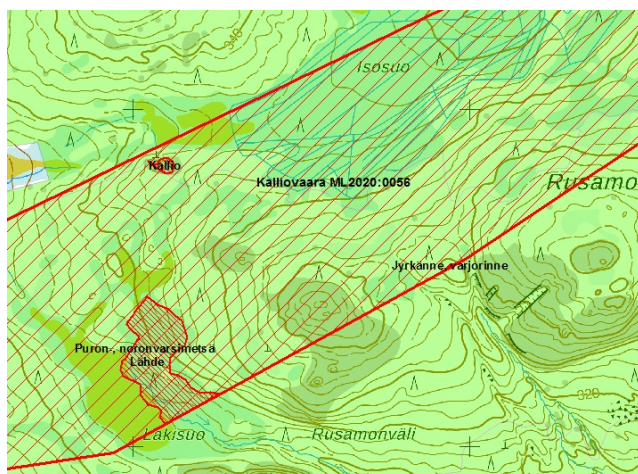
Hakemusalueelta tunnetaan metsälain 10 § mukaisia arvokkaita luontokohteita varsin runsaasti ja alueella voi olla lisäksi kartoittamattomia arvokkaita luontokohteita, kuten

lähteitä, reheviä soita, puron- ja noronvarsimetsiä, suon metsäsaarekkeita, kuruja, kallioita ja karuja soita.

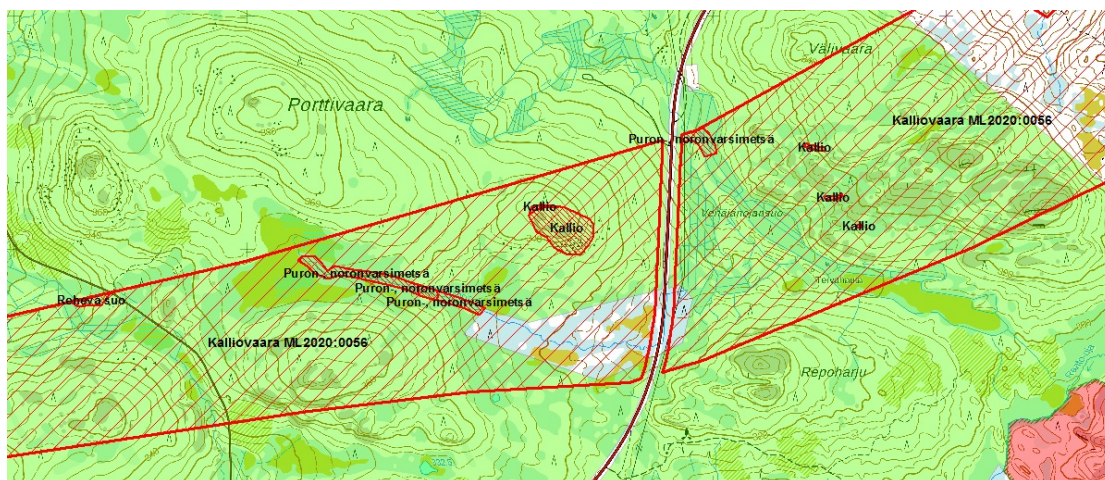
Kartta 3.1: Tunnetut metsälain 10 § kohteet hakemusalueen valtionmaalla

Kartta 3.2: Tunnetut metsälain 10 § kohteet hakemusalueen valtionmaalla

Kartta 3.3: Tunnetut metsälain 10 § kohteet hakemusalueen valtionmaalla

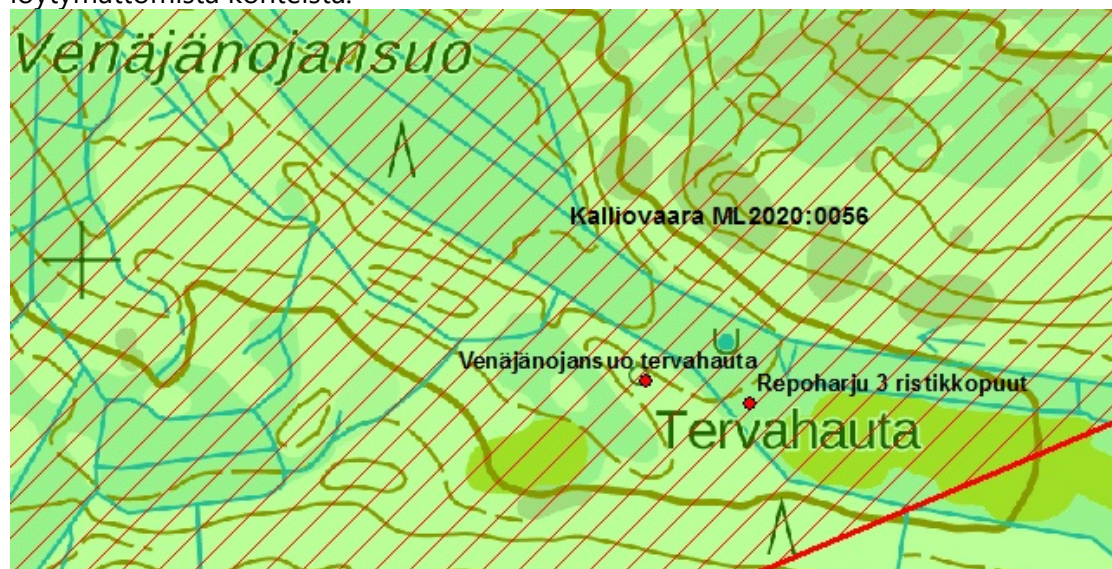
Alueet ovat lajistollisesti ja luonnon monimuotoisuuden kannalta arvokkaita elinympäristöjä ja joilla voi olla harvinaista ja uhanalaista kasvilajistoa. Toiminta ko. alueilla tulee olla varovaista, jotta ne säilyisivät mahdollisimman luonnonmukaisessa

tilassa. Esimerkiksi alueilla ei tule tehdä tutkimuskaivantoja ja muutkin tutkimustoiminnot tulee tehdä siten, että elinympäristöjen ominaispiirteet säilytetään (vrt. metsälain 10 §:n säädökset). Tutkimustoimintaa pienvesistöjen läheisyydessä tulee välttää myös vesiensuojelullisista syistä. Kohteiden rajauksia löytyy Retkikartta-palvelusta <http://www.retkikartta.fi>. Kaikkia kohteita ei löydy edellä mainitusta palvelusta, joten hakijayhtiön tulee selvittää puuttuvat tiedot. Tarvittaessa kohteet voidaan toimittaa paikkatietomuodossa Metsähallitukselta huomioon otettavaksi.

Luonnonsuojelu- ja vesilain viranomaisvalvonnasta alueella vastaa Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus. Tarkemmat tiedot mainituista alueen vesiluontotyypeistä, suojelualueista, rauhoitetuista ja suojelluista kohteista ja lajeista sekä haetun toiminnan vaikutuksista niihin antaa Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus.

Kulttuuriperintö

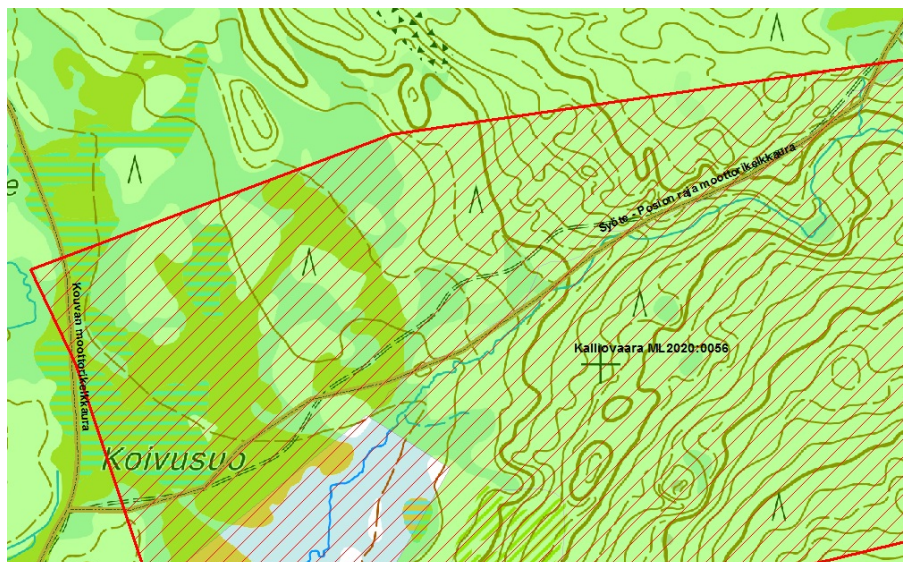
Alueen valtionmaalta tunnetaan Venäjänjansuon tervahauta ja Repoharjun ristikkopuut. Alueelta ei ole tarkoin kartoitettu muinaismuistolain (17.6.1963/295) suojaamia muinaisjäännöksiä tai muita kulttuuriperintökohteita. Jos maata kaivettaessa tai muuta työtä suoritettaessa tavataan kiinteä muinaisjäännös, on työ muinaisjäännöksen kohdalta heti keskeytettävä ja ilmoitettava kohde alueelliselle museolle (Museo- ja tiedekeskus Luuppi) tarpeellisia toimenpiteitä varten. Myös muut alueella mahdollisesti olevat kulttuuriperintökohteet tulee ottaa huomioon maankäytössä. Metsähallituksen tiedossa ei ole em. kohteita hankkeen alueella, mutta Metsähallitus ei tule tekemään alueella maastokartoituksia ko. hankkeen johdosta. Metsähallitus ei sitoudu tällä lausunnollaan vastuuseen alueen mahdollisista vielä löytymättömistä kohteista.

Virkistysrakenteet

Kaivoslain 11 § 1 kohdan mukaan ihmisten terveydelle ei saa aiheuttaa haittaa eikä yleistä turvallisuutta vaarantaa. Hakemusalueen läpi kulkee Syöte - Posion raja ja Kouvon moottorikelkkaurat. Virkistysrakenteet ovat merkitty maastoon tolppiin kiinnitetyillä puisilla rasteilla. Moottorikelkkareittiuraturat ovat Metsähallituksen Luontopalveluiden ylläpitämiä. Edellä mainitut virkistysrakenteet tulee ottaa huomioon malminetsinnässä. Reitit voi ylittää, mutta tällöin on huolehdittava, että mahdolliset reitin ylityksestä tulleet vauriot korjataan. Reittien päällä ei saa suorittaa kairauksia tai muuta maaperään voimakkaasti kajoavaa toimintaa. Tarvittaessa reiteille on asetettava varoitusmerkkejä mm. ylityskohtiin ja toimittaessa reitin välittömässä läheisyydessä. Moottorikelkkauraa pitkin ei tule ajaa muulla kuin moottorikelkalla.

Kartta 2. Moottorikelkkaurat hakemusalueella

Vahinkojen ehkäiseminen

Tutkimustoiminta tulee suunnitella siten, että mastolle, puustolle ja taimikoille aiheutuvat vahingot olisivat mahdollisimman vähäisiä. Alueella liikkumisessa tulee tieverkoston lisäksi käyttää mahdollisimman paljon maastossa olevia ajouria. Metsähallituksen tieverkostoa ja maastouria käytettäessä tulee huomioida tiestön ja maastourien kuntotilanne. Tienpohjat maastossa suurelta osin heikkokuntoisia talvikäyttöön tarkoitettuja tienpohjia. Tiestön ja maastourien kuntoon ja käytettävyyteen vaikuttaa mm. kevään ja kovien sateiden aiheuttama kelirikko.

Lisäksi Metsähallitus edellyttää, että toiminnassa tapahtuvista poikkeustilanteista, esimerkiksi polttoainevuodoista tai muista onnettomuuksista, jotka voivat vaikuttaa alueen luonnonoloihin, tulee ilmoittaa välittömästi Metsähallitukselle.

Toiminnanharjoittajan tulee kaikilta osin vastata aiheuttamistaan vahingoista. Metsähallituksen yhteyshenkilö vahinkoasioissa Koillismaan metsätiimin aluepäällikkö Rami Nissema, rami.nissema@metsa.fi, 0206 39 7584.

Turvallisuuden parantaminen

Mikäli tutkimusalueella suoritetaan sellaisia syväkairauksia, joista kairauksien jälkeen jää maastoon pysyvästi maanpäällisiä metallisia tai muovisia maaputkia, Metsähallitus edellyttää, että putket katkaistaan mahdollisimman läheltä maanpintaa ja putkien päät tulpataan. Vähän lumen aikana putket ovat vaarallisia mm. moottorikelkkailijoille. Maanpäällisistä putkista voi aiheutua vahinkoja myös metsäkoneille ja muille maastoajoneuvoille. Esimerkiksi metsäkoneiden renkaat rikkoontuvat osuessaan maaputkien päihin. Tutkimusojien ja -kaivantojen turvallisuuteen ihmisille ja eläimistöille on kiinnitettävä erityistä huomiota luiskauksin, merkinnällä heijastin- ja liputuskepein ja varoituksin. Lippusiimojen ja ns. pyykkinarujen käyttö on kielletty, koska erityisesti porot ja hirvet voivat tarttua sarvistaan. Edellä mainitulla toimenpiteellä parannetaan maaston muiden käyttäjien turvallisuutta ja estetään materiaalivahinkoja. Metsähallitus katsoo, että malminetsintäluvan saaja on kaikilta osin vastuussa näistä vahingoista Metsähallitukselle ja kolmannelle osapuolelle.

Poronhoidolle aiheutuvien haittojen vähentäminen

Laki Metsähallituksesta (234/2016) edellyttää, että sen hallinnassa olevien luonnonvarojen hoito, käyttö ja suojele on sovitettava yhteen siten, että poronhoitolaissa säädetyt velvoitteet täytetään.

Metsähallituksen oman toiminnan vaatimukset

Metsähallitus korostaa, että tässä lausunnossa esitetyt ympäristönäkökohdat ovat sellaisia, jotka Metsähallitus ottaa itsekin huomioon omassa toiminnassaan.

Metsähallitus on sitoutunut näihin periaatteisiin lakisääteisen veloitteen lisäksi mm. omassa sertifioitussa ympäristö- ja laatu järjestelmässään. Näin ollen Metsähallitus ei edellytä malminetsintäluvan hakijalta enempää kuin mitä Metsähallitus vaatii omalta toiminnaltaan.

Heikki Remes
Kaivosalan asiantuntija
Metsähallitus Kiinteistökehitys

24.05.2023

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes)
PL 66 (Opastinsilta 12 B)
00521 Helsinki
(kaivosasiat@tukes.fi)

Viite Lausuntopyyntöne 18.4.2023 ML2020:0056

Asia TAIVALKOSKI Rusamo Oy:n malminetsintä alueella Kalliovaara / arkeologia

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto on pyytänyt Pohjois-Pohjanmaan museon lausuntoa koskien Taivalkosken kunnan alueelle kohdistuvaa Rusamo Oy:n malminetsintälupahakemusta. Tämä museon lausunto koskee arkeologista kulttuuriperintöä.

Lausuntopyyntö koskee malminetsintälupahakemusta alueelle, jonka nimeksi hakija on ehdottanut Kalliovaara. Malminetsintälupahakemus kohdistuu Taivalkosken kunnan alueelle, ja alueen koko on 853,3 ha. Hakija suunnittelee maastotutkimusmenetelmiksi geofyysikaalisia mittauksia, kalliosydännäytteenottoa kairaamalla, kallion koneellista paljastamista ja tutkimusojitusta sekä uranäytteenottoa. Tutkimukset vaativat maastoajoneuvojen käyttöä.

Alue, jolle malminetsintä kohdistuu, on osin inventoitu Taivalkosken pohjoisosan kulttuuriperintöinventoinnin yhteydessä (Metsähallitus, Kelola-Mäkeläinen ja Schulz 2010). Lupahakemusalueella sijaitsee yksi tunnettu muinaismuistolaila (295/1963) rauhoitettu kiinteä muinaisjäänös *Venäjänojansuo* (muinaisjäänöstunnus 1000024778). Kyseessä on historiallisen ajan tervahauta, jonka halkaisija on 12,5 metriä ja sen keskikuopan syvyys on noin 70-80 cm. 2,5 metriä paksun vallin ulkopuolella on tasaisin välein kuoppia. Tervahaudan pohjoiseen suuntautuva halssi on 8 metriä pitkä. Linkki kohteen tietoihin Kulttuuriympäristön palveluikkunaan on <https://www.kyppi.fi/to.aspx?id=112.1000024778>.

Malminetsintätyöt on suunniteltava ja suoritettava siten, ettei muinaisjäänökseen kajota missään eri työvaiheissa. Maanpäälle näkyvien rakenteiden päältä ei saa ajaa koneilla, ja muinaisjäänösalueella tulee välttää maan rikkoutumista. Mikäli kaivutöissä tavataan merkkejä kiinteästä muinaisjäänöksestä (kiveyksiä, kuoppia, perustuksia, tms. rakenteita) tai irtaimia muinaisesineitä, tulee työ muinaismuistolain 14§ sekä 16§ mukaisesti keskeyttää ja viipymättä ilmoittaa asiasta Pohjois-Pohjanmaan museolle (kulttuuriympäristö.ppm@ouka.fi).

Koska alueella voi sijaita ennestään tuntemattomia muinaisjäänöksiä, Pohjois-Pohjanmaan museo edellyttää Kaivoslain 51 §:n kohtaan 7 viitaten, että näytteenottopaikat, tutkimusojitus ja kallion paljastus alueet, uranäytteenottopaikat sekä raskaamman kaluston käyttämät maastoreitit ilmoitetaan museolle hyvissä ajoin ennen työn aloittamista, jotta museo voi arvioida toimenpiteiden mahdolliset vaikutukset arkeologiseen kulttuuriperintöön ja ottaa kantaa niihin.

Lausunto

OUKA/4216/12.03.03.05/2023

24.05.2023

Pasi Kovalainen
Kulttuuriperintötyön johtajaTerhi Taipaleenmäki
Arkeologi

Tiedoksi:

Museovirasto / Kulttuuriympäristöpalvelut
Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus

KAIVOSLAIN (621/2011) MUKAINEN VAKUUS

Kaivoslain 10 luvun 107 §:n mukaan malminetsintäluvan haltijan on asetettava vakuus mahdollisen vahingon ja haitan korvaamista sekä jälkitoimenpiteiden suorittamista varten, jollei tätä ole pidettävä tarpeettomana toiminnan laatu ja laajuus, toiminta-alueen erityispiirteet, toimintaa varten annettavat lupamääräykset ja luvan hakijan vakavaraisuus huomioon ottaen.

Tukes määrää malminetsintäluville asetettavaksi lupakohtaisen vakuuden. Vakuus tulee asettaa pankkitalletuksena Turvallisuus- ja kemikaalivirastolle kaivoslain (621/2011) 15 §:ssä tarkoitettujen jälkitoimenpiteiden sekä 103 §:ssä tarkoitetun vahingon ja haitan korvaamista, sekä muiden kaivoslakiin perustuvien velvoitteiden täyttämistä varten.

Talletus tulee tehdä pankkiin Turvallisuus- ja kemikaaliviraston hyväksi. Pankin tai tilin omistajan tulee toimittaa tilivarojen panttausilmoitus avatusta vakuustilistä Turvallisuus- ja kemikaalivirastolle (os. PL 66, 00521 Helsinki) sekä antaa sitoumus, jolla se luopuu kuittausoikeudesta kyseiseen tiliin. Vakuustili ei saa olla määräaikainen.

Tilivarojen panttausilmoituksen allekirjoittaa pankin edustaja sekä pantattavan tilin omistaja, eli luvan saajayhtiön kaupparekisteriotteessa mainittu henkilö(t) joilla on nimenkirjoitusoikeus.

Vakuus on asetettava viimeistään 30 päivänä siitä, kun malminetsintälupa on tullut lainvoimaiseksi.

Tukesille vakuutta varten toimitettavat asiakirjat:

- Pankin tilivarojen panttausilmoitus (alkuperäinen kappale allekirjoituksin)
- Pantinantajan kaupparekisteriote

Asiakirjat tulee toimittaa Turvallisuus- ja kemikaalivirastolle osoitteeseen PL 66 (Opastinsilta 12B), 00521 Helsinki.